

Szanowna Pani
Katarzyna Strzegowska
Dyrektor
Zarządu Transportu Miejskiego

Szanowna Pani;

Fundacja Panoptykon jest organizacją pozarządową zajmującą się tematem nadzoru nad społeczeństwem oraz prawem do prywatności. Nasze zaniepokojenie wzbudziły informacje na temat planowanego nowego systemu biletowego dla Warszawy, którego funkcjonowanie może się wiązać ze zbieraniem znacznie większej liczby danych o pasażerach i pasażerkach niż dotychczas.

W związku z tym zwracamy się do Państwa z wnioskiem o udzielenie odpowiedzi na poniższe pytania:

1. Jakie problemy generuje działanie obecnego systemu biletowego, że uznali go Państwo za niewystarczający i wymagający zastąpienia przez nowy system?
2. W jaki sposób proponowane zmiany wpłyną na rozwiązanie tych problemów?
3. Jakie inne potencjalne rozwiązania zostały wzięte pod uwagę i odrzucone? Jakie czynniki wzięto pod uwagę przy wyborze rozwiązania?
4. Jakie jest uzasadnienie dla wprowadzenia gromadzenia danych o każdej podróży każdej osoby podróżującej komunikacji w ramach imiennego konta pasażera? Czy dałoby się rozwiązać problemy, o które pytamy w pkt. 1, w inny sposób?
5. Prosimy o wskazanie, jakie dokładnie dane na temat pasażerów będą zbierane w każdej z planowych taryf biletowych:
 - a. CICO;
 - b. Retail i Known Fare;
 - c. Mass Transit Transaction.

6. Zgodnie z art. 35 RODO „administrator **przed rozpoczęciem przetwarzania** dokonuje oceny skutków planowanych operacji przetwarzania dla ochrony danych osobowych”. Ocena taka powinna być dokonana już na etapie planowania procesów przetwarzania. Wymóg uprzedniej oceny stanowi realizację przewidzianej w art. 25 RODO zasady ochrony prywatności w fazie projektowania. Czy przygotowali Państwo ocenę skutków dla ochrony danych związanych z funkcjonowaniem nowego systemu? Prosimy o udostępnienie wniosków z tej analizy.
7. Czy wciąż możliwe będzie korzystanie z papierowych biletów na okaziciela? Na problem ten zwrócił uwagę Rzecznik Praw Obywatelskich w swoim wystąpieniu do Państwa z 30 października 2023 r.¹ Z naszej analizy dokumentów zamówienia² wynika, że taka możliwość pozostanie. Jednak nasze wątpliwości wzbudziła wypowiedź przypisana dyrektor ZTM w materiale opublikowanym przez serwis innpoland.pl³ 25 października 2023 r., z której wynika, że bez imiennego konta nie będzie możliwe podróżowanie warszawską komunikacją miejską: „Wprowadzany nowy system będzie wymagał obligatoryjnie od wszystkich osób korzystających z komunikacji miejskiej w stolicy, założenia specjalnego dedykowanego konta pasażera”.

Dlaczego o to wszystko pytamy? Fundacja Panoptykon broni wolności i prywatności. Gromadzenie danych w takiej skali, jak miałyby to miejsce w nowym systemie biletowym, wiązałoby się z ograniczeniem prawa osób podróżujących do prywatności. Prawo to może być ograniczane, ale tylko wtedy, gdy jest to niezbędne. Stoimy na stanowisku, że podmiot, który chce wprowadzić gromadzenie danych w takiej skali, w jakiej miałyby to miejsce w nowym systemie biletowym, **powinien wyjaśnić, dlaczego jest to niezbędne.**

Fundacja Panoptykon otrzymuje wiadomości od osób zaniepokojonych proponowanymi zmianami systemu biletowego, w szczególności zapowiedzią likwidacji biletów na okaziciela oraz „śledzeniem” osób korzystających z systemu check-in / check-out, z prośbą o podjęcie interwencji. Podkreśla to konieczność lepszej komunikacji publicznej także z takimi osobami, by nie wzbudzać niepotrzebnego niepokoju.

Zdając sobie sprawę z różnic w stanie faktycznym i prawnym, zwracamy także uwagę, że temat przetwarzania danych pasażerów przez warszawski Zarząd Transportu Miejskiego był w 2009 r. przedmiotem krytycznej oceny Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych. W decyzji z 3 lipca 2009 r.⁴ GIODO wskazał m.in. „pozyskiwanie numeru spersonalizowanej WKM w przypadku dokonywania kolejnych kasowań tej karty, które nie mają na celu aktywacji zakodowanego na niej biletu, jest nieadekwatne do celów jego przetwarzania, tj. windykacji,

¹ <https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/rpo-warszawa-nowy-system-biletowy-wykluczenie-ztm>

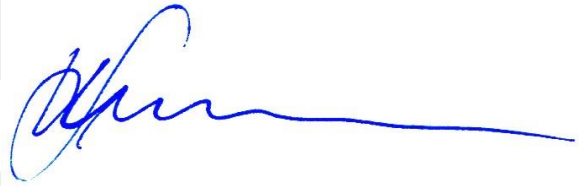
² <https://ztmwaw.ezamawiajacy.pl/pn/ztmwaw/demand/notice/public/111185/details> [dostęp 9.11.2023]

³ <https://innpoland.pl/200284,zmiany-w-komunikacji-miejskiej-w-stolicy-koniec-karty-miejskiej-i-kodow-qr>

⁴ <https://archiwum.giodo.gov.pl/file/2740> [dostęp 9.11.2023]

reklamacji, prowadzenia analiz w zakresie potrzeb przewozowych, planowania, organizacji i koordynacji układu komunikacyjnego oraz rozkładu jazdy, nadzoru nad bieżącym funkcjonowaniem transportu zbiorowego”.

Prosimy o wyjaśnienia pisemne lub spotkanie w celu omówienia poruszonych wyżej kwestii.

Małgorzata Szumańska
Wiceprezeska